

SLOVENE

Štev. 96. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 28. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelej in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemam:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishvu
prejemam: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišтво je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vseprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstotina (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtina
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravišškega telefona štev. 188.

Državni zbor.

Dunaj, 27. aprila.

Včeraj in danes so spravi mešetariji
jako slabe volje, ker je doslej ves njihov
trud brezuspešen. Poljaki so po daljših ob-
ravnavah s češkimi in jugoslovanskimi za-
stopniki nasvetovali nemškim strankam, naj
pride kot prva točka na dnevni red pre-
memba poslovnika. Čehi sicer s tem niso
povsem zadovoljni, vendar bi se končno
udali, toda nemške stranke zahtevajo, naj
se preje izvrši prvo branje državnega pro-
računa. Prvič bi bila to brezpogojna kapi-
tulacija obstrukcije, in drugič večina nem-
ških poslancev resno ne misli na premembo
poslovnika. Ti namreč naglašajo, da proti
premembi poslovnika prično obstrukcijo acc.
demokratje, češki radikali in Vsenemci, ka-
terim se utegnejo pridružiti še rusinski ra-
dikali. Obstrukcija bi torej ostala, le pod
drugim imenom. Če pa že obstrukcija ostane,
je Nemcem ljubša češka, ker njim in vladi
utrjuje stališče.

A ravno ta nemška neodkrita taktika
bodi Čehom bodrilo, da pusté razpravo o
premembi poslovnika, ako sploh hočejo iz
obstrukcije. Ako se zedinijo vse večje
stranke, ki načeloma priznajo potrebo stro-
žjega poslovnika, morejo utruditi upor
manjših strank. Razprava pa bi tudi doka-
zala, da gotovo štiri petine zbornice želé
strožji poslovnik, kar bi bil povod za vlado,
da oktroira primeren poslovni red.

O tem se še vedno pleto pogajanja, ki
kažejo, kako malo je zaupnosti med stran-
kami in kako zaspana in onemogla je zbor-
nica, ki se že tedne in tedne levi za dnevni
red. Čehi izjavljajo, da nimajo poviča pre-
meniti svojo taktiko, dokler se Nemci skri-
vajo v varnem zavetju. Isti razlogi veljajo
tudi za »Slovensko zvezo«, ki stoji s Čehi
v boju proti sistemu in njegovim varo-
vancem.

Poljaki so imeli danes novo posveto-
vanje in jutri predložé skupnemu obstrukcij-
skemu odboru nove nasvete.

Mejtem pa zbornica nadaljuje seje v zna-
menju tehnične obstrukcije. Danes so se zo-
pet vršila glasovanja po imenih. Okoli če-
trte ure je predsednik odredil, naj se vrši
volitev kvotne deputacije. Poslanec Choc
pa ugovarja, nakar zakliče posl. dr. Stein-
wender: »Ne poslušajte tepca!« Graf Stern-
berg kliče: »Tu v zbornici ni nobenih tep-
cev!« (Smeh.) Choc je nato zahteval, naj
zbornica izvoli odsek, da Steinwenderju iz-
reče grajo. Izvolil se je grajalni odsek.

Koncem seje je dr. Šilény uteme-
ljeval nujni predlog glede obrtne reforme.

Občinske volitve na Dunaju.

Dunaj, 27. aprila. Danes so v
četrti kuriji zopet sijajno
zmagali krščanski socialci.
V Leopoldstadtu je bil z 9276 glasovi iz-
voljen poslanec Preyer, soc. dem. kan-
didat Widhold je dobil le 7054 glasov. V
Hicingu je dobil voditelj kršč.-soc. dunajskih
delavcev Leopold Kunšak 5655 in
soc. dem. Bolke le 2572 glasov. V Leopold-
stadtu je 21.107 volilcev, volilo jih je 16.501,
v Hicingu je 15.629 volilcev, volilo jih je
pa 8371.

Na Ogrskem.

Budimpešta. V kazenski zadevi
zaprtega odbora štrajkovcev so jetniki zo-
per odlok preiskovalnega sodnika, po ka-
terem imajo ostati v preiskovalnem zaporu,
apelirali. Tožni senat jim je dovolil pro-
slost.

Budimpešta. Valed zoperpostavnih
del ob priliki železničarskega štrajka sta
bila na rakoskem kolodvoru strojevodja in
en čuvaj vnovič odpeljana v zapor.

Veliki Varadin. V Eleadu je po-
poln mir.

Budimpešta. Izračuneno je, da
znaša škoda, kijo je povzročila
stavka železničarjev pri osebnem
prometu, najmanj en milijon kron, pri to-
vornem prometu pa 3 in pol milijona kron,
vendar bo ta svota sčasoma še deloma
vplačana. Na dan je država imela okolu
600 000 kron škode.

Budimpešta, 27. aprila. Direk-
cija državnih železnic je obratnim vodstvom
naročila, 1. majnika ne izplačati plač za-
prtem železničarjem. Drugi odlok ukazuje,
da so železničarji, ki niso nastopili včeraj
službe, odpušteni. Vlada je državnemu
pravdnishvu naročila, proti povzročiteljem
stavke sodnijsko postopanje. Vlada se peča
z regulacijo železničarskih plač.

Balkan.

Carigrad. Ruski in avstrijski po-
slaniki sta zopet pozvala turško vlado, da
reši že enkrat zadevo glede preosnove ma-
kedonskega orožništva.

Sofija. Iz Skoplja se poroča, da so
tamošnji Turki priredili shod in sovražno
nastopajo zoper avstrijske žandarmerijske
častnike.

Carigrad. Turška vojna mornarica
je narasla za eno križarico, ki je ravnokar
došla. Mornarični minister se pogaja glede
nakupa novih ladij.

Carigrad. V diplomatičnih krogih
se raznaša senzacionalna govorica. Iz strahu,
da bi v slučaju ruskega poraza na daljnem
Iztoku Avstrija bila v stanu se direktno spo-
razumeti s sultanom, je Rusija skrivaj pod-
pirala bolgarsko turško pogodbo. Rusija misli
neki sama, da se pogodi s Turčijo in sklene
ž njo pogodbo. Po drugi strani pa se smatra,
da Rusija z ozirom na ostalo Evropo ne bo
storila kaj takega, četudi razni ruski držav-
niki goje nezaupanje nasram Avstriji. Ru-
sija bi se s takim dogovorom zavarovala od
strani Turčije ter bi dobivala od nje dovo-
ljenje za prosto pot njenega brodovja iz
Crnega morja.

Sofija. Malo časa je preteklo po
sklepu turško-bolgarskega dogovora, a že
kažejo jasni znaki, da se bo mir s težko
silo vzdržal. Bolgarski listi smatrajo ta do-
govor le za nekako vojno premirje. Ako
bode s splošno amnestijo Makedoncev kaj
doseženega, je dvomljivo. Dejstvo je, da si
mnogo po nedolžnem zaprtih Bolgarov, ki
so bili v ječah vsaj napol svesti svojega
življenja, ne upa vrniti v svoje kraje, kjer
bi našli svoje domove porušene od turške
soldateske. Mnogo Makedoncev se torej iz-
seljuje, zlasti iz bitolskega okraja. Porta ni
priznala arbskega konzula, Jovanovića, v
Skoplju. — Bolgarsko vojno vodstvo se bavi
z načrtom, da utrdi luki Burgas in Varno.

Vinsko vprašanje.

Neki vinorejec opozarja glede vprašanja
vinske carine na moment, ki se ga je doslej
premalopostevalo. Južno italijanska vina se
namreč že danes rabijo za barvanje, ker
imajo tako intenzivno barvo in okus, da je
mogoče z umetnimi primesmi zvišati uvo-
ženo vino na štirikratno višjo mero in še
več. To svojstvo je vzrok, da se italijanska
vina in njihove škodljive posledice tako raz-

širjajo. Ako porabijo v Avstriji 120.000 hl.
južno italijanskega vina, pomenja to konku-
renco 500.000 hektolitrov. V tem obstoji ve-
lika nevarnost italijanskega uvoza za do-
mačo produkcijo in vzhuja resen pomislek
zoper vsako koncesijo Italijanom.

O nemških izgubah v severo- zahodni Afriki

se poroča, da je polovica vojakov Glazena-
pove kolone uničena. Čuje se, da bode ime-
novan za vrhovnega poveljnika četam, ki so
namenjene za nemško severozahodno Afriko,
gen. poročnik pl. Gretha.

Rusija in Francija.

Pred kratkim sklenjeni dogovor med
Anglijo in Francijo zatemnjuje rusko - fran-
cosko prijateljstvo. Petrogradski list »Nov.
Vremja« je pisal zoper brezbožno in krščan-
stvu sovražno francosko vlado. Nadalje je
isti list pisal: »Francosko prebivalstvo, vsa
Francija je tako zvesta in udana Rusiji, da
si niti parlament, niti Combesova vlada ne
upa prezirati simpatij francoskega naroda.
Sedanje ministertvo je tako zaslepljeno, da
ne vidi, kaj se zdaj godi, in kot se zdi, pri-
čakuje nečesa drugega, kar bi utegnila bo-
dočnost v resnici prinesiti.«

Deficit nemškega cesarstva.

Nemški državni proračun izkazuje, kakor
je poročal minister za finance, v proračun-
skem odseku kronični deficit sto
milijonov mark. Ta deficit so po-
vzročile velike potrebščine vojske in morna-
rice. Državni deficit bi se imel pokriti s pri-
nosil posamičnih držav, toda one se tega
branijo. Zlaj se dela za reformo državnih
financ, in liberalna stranka predlaga, naj se
uvedeje direktni državni davki.

Obnovitev turškega brodovja.

Carigrad, 26. aprila. Turško mini-
strstvo za mornarico je nastavilo za eno
leto poveljnika, strojevodje, topničarje in
elektrike, ki so pripeljali križarico »Abdul
Medžid« v Carigrad. Nadalje se pogaja z
zastopnikom Oranpove izdelovalnice za
ladje, generalom Williamsom za zgra-
ditev novih bojnih ladij. Francoska
družba se ponuja, da zgradi dve oklopnici.

Iz brzojavk.

Dunaj. Na rudarskih akademijah v
Ljubnem in Fibramu se vvelje najbrže že
z zimskim semestrom 1904/1905 nov učni
red, ako ne nastopijo nepričakovane za-
preke.

Dunaj. Potrjuje se, da poslanec Vlk
odloži svoj mandat. Namestu njega kandi-
dira Stojalovski.

Dunaj. Vlada je sklenila, kot poroča
»Neue Preie Presse«, da postavi komisijo,
ki se bo bavila z revizijo splošnega držav-
ljanskega zakonika.

Budimpešta. Ogrsko glavno me-
sto išče zopet velikega posojila, ker je pred
malo leti najeto posojilo 100 milijonov že
vse porabljeno ter se še vedno kaže nove
potrebe.

Mannheim. Pri državnozbornski do-
polnilni volitvi v XIV. badenskem volilnem
okraju je bil izmed 9924 oddanih glasov z
9840 glasovi izvoljen Zenther, kandidat
katol. centruma.

Praga. Mestni svet je sklenil, vzeti
pri centralni banki čeških hranilnic 3.100.100
kron posojila, da se prikrje deficit za leto
1904, in pri praški mestni hran. 1.150 000
kron posojila za šole.

Benetke. Cesar Viljem je včeraj s
posebnim vlakom se odpeljal v Nemčijo.

Trst. Poveljnik mornarice, Spaun, je
včeraj dospel, da bo navzoč, ko se spusti
nova vojna ladja »Nadvojvoda Friderik« v
morje.

Hamburg. V soboto odide zopet 1
častnikov in 130 mož na bojišče v južno-za-
hodno Afriko.

Rusko - japonska vojska.

Položaj ob Jalu.

Japonska četa, ki je v soboto prekora-
čila reko Jalu, je bila skoro gotovo le po-
izvedovalna četa. Morda se je že umaknila
nazaj, vsaj tako lahko tolmačimo neko po-
ročilo iz Niuhvanga. Če bi jo bili Rusi na-
padli, bili bi to dve stotniki brez truda za-
podili v vodo. Toda, kakor se sklepa lahko
iz dotedanjih poročil, Rusi ne nameravajo
Japoncem zabraniti prehoda čez reko Jalu.
Kakor se glasi poročilo ruskega generala, se
pomnože ruske prednje straže. Rusi torej
niso zasedli desni breg reke Jalu, marveč
najbrže čuvajo bližnje gorovje, kjer imajo
nad vse ugodne defenzivne pozicije. Če je
ta ruska taktika prava, pokazala bode bo-
dočnost.

Nadaljnih vojnih operacij je pa prič-
kovati šele prihodnji teden. Kakor smo že
poročali, povabljeni so tuji vojaški atašeji,
ki so v Tokiu, da naj bodo v soboto pri-
pravljene odpotovati v glavno stanovišče
prve japonske armade, ki se najbrže še
vedno nahaja v Pjengjangu. Ker traja vojnja
po železnici od Tokia do Nagasakija 24 ur
in vojnja s parobrodom po morju od Na-
gasakija do Yonampo 36 ur, bodo prišli
vojaški atašeji k prvi armadi šele v treh
dneh, torej v sredo ali četrtek prihodnji te-
den. Sklepati se torej dá iz tega, če niso
pri vabilu atašejev rabili Japonci zopet kako
svojo zvijačo, da bodo pričeli Japonci z voj-
nimi operacijami pri reki Jalu šele v sredi
prihodnjega tedna. Mogoče je pa tudi čisto
lahko, da bodo ob reki Jalu padle odločilne
kocke še preje, ko pridejo tuji vojaški ata-
šeji na bojišče.

Niuhvang, 27. aprila. Oblasti tr-
dijo, da ni prišlo ob Jalu do nobenih novih
bojev; le nekaj japonskih čolnov so ruski
prostovoljci potopili. Tudi ni došla nobena
večja četa Japoncev do Jalu ali jo še celo
prekoračila. Rusi imajo še vse one točke za-
hodo ob Jalu v svoji oblasti, ki so jih
preje zasedli. Tudi poročilo, da je Kuropat-
kin zapovedal, naj se umaknejo čete na
Fenghvangceng in Liaojang, je neresnično.

Truplo Makarova najdeno?

Petrograd, 27. aprila. Iz Port
Arturja se poroča: Včerajšnja plima je
vrgla na suho mnogo trupel ruskih mor-
narjev, v katerih so spoznali nesrečne utop-
ljence »Petropavlovsk«. Trupla so jako
razpadla. Obrazi so deloma od rib razjedeni
ali pa od eksplozije ožgani, ali tako razde-
jani, da je težko še katerega spoznati. Eno
truplo, kateremu je odtrgana
leva roka in desnana noga do
kolena, smatrajo za truplo
admirala Makarova. Obraza
ni mogoče spoznati. Sodijo
le po treh z zlatom plombi-
ranih zobeh in po obronku
na čelu, katerega je imel
tudi Makarov. Ako z gotovostjo do-
ženejo, da so ostanki Makarova,
bodo truplo prepeljali v Pe-
trogradintam pokopali z vo-
jaškimi častmi.

Ruska vojna blagajna se je potopila?

Petrograd, 27. aprila. S »Petro-
pavlovskim« se je baje potopila tudi vojna
blagajna z 12 milijoni rubljev gotovine. Ta
je bila zato na admiralovi ladji, ker se je
bilo bati, da Japonci obkolijo Port Artur in
bi bil v tem slučaju Makarov zadostno pre-
skrbljen z denarjem.

Japonci napadajo Sahalin

Petrograd, 27. aprila. Iz Vladivostoka se poroča, da so Japonci napadli ruski poštni parnik, ki opravlja službo med Sahalinom in Vladivostokom, in ga potopili. Dalje se poroča, da imajo Japonci še pripravljenih 4000 mož, s katerimi hočejo okupirati otok Sahalin. Ruski uradi so se od obrežja umaknili v notranje kraje.

Port Artur.

Petrograd. Neki general ruskega generalnega štaba se je izrazil o ruskem položaju na daljnem Vzhodu: Izguba »Petro-pavlovska« in poškodovanje ladje »Pobjeda« ter smrt Makarova in njegovega štaba ni bilo še povod, da bi se Japonci izkrcali blizu Port Arturja. Čeprav je bila ta izguba ruskega brodograditelja težka, vendar ni odločilna za usodo Port Arturja, ker rusko brodogradništvo, dokler ne pride iz Evrope pomoč, ne more preiti v ofenzivo. Dokler obstoji v port-arturski luki rusko brodogradništvo, tako dolgo se Japonci ne bodo izkrcali pri Port Arturju.

Rusko brodogradništvo.

Berolin, 27. aprila. Iz Petrograda se poroča: Neka brzjavka kontreadmirala Gregoroviča na generalni pomorski štab izjavlja, da so oklopnice »Retvizan«, »Cesarevič« in »Pobjeda« že skoro popolnoma popravljene. Oklopne plošče na »Retvizanu« so že pritrjene in te tri ladje bodo zopet lahko stopile na svoja važna mesta. Križarica »Bajan«, ki je 13. t. m. s svojim hrabrim napadom rešila ruske torpedovke, ni bila v tem boju nič poškodovana, dasiravno je na njo streljalo 5 japonskih ladij. Admiral Aleksejev je 20 t. m. nadzoroval ladje in obiskal ranjence »Petro-pavlovska«.

Vereščaginova oporoka.

Slavni ruski slikar Vereščagin, ki se je tudi ponesrečil pri nezgodi »Petro-pavlovska«, je že pred odhodom na bojišče slutil, da ga tam čaka smrt ter je napravil oporoko. V tej piše, da je to storil, ker ne verjame, da bi se še kedaj vrnil iz Port Arturja, ampak sluti, da je to njegova zadnja vožnja. Zapušča pa svojo opravo in slike svoji soprogi in svojim otrokom, gotovine pa ne zapušča nobene. Radi tega ni čudno, da se je tako trudil, priboriti si »Nobelnagrade« za umetnike.

Angleži izpreminjajo svoje mnenje.

Doslej je Anglija kazala precejšnje nagnjenje do Japoncev. A zadnji čas se za-čele angleške simpatije obračati na rusko stran. Svede imajo Angleži za to svoje praktične razloge. Predvsem jim imponira, da ima Rusija toliko denarja, da se more dve leti vojskovati brez tuje pomoči. Potem pa prihajajo Angleži do spoznanja, da bi zanje bila japonska zmaga bolj škodljiva, nego ruska. Indijci namreč ničesa bolj ne želijo, nego tega, da bi se Angležev iznebili. Ako bi Japonska zmagala, upajo Indijci, da se naredi zveza med Indijo, Siamom, Kitajci in Japonci, ki bi se obrnila proti Evropi. To bi bilo jako nerodno za Angleže, in zato so postali že precej prijaznejši do Rusov. Doslej je angleški list v Sangaju ponatiskoval japonska poročila o velikih zmagah Japoncev in tako podpiral japonsko propagando na Kitajskem. Zdaj je pa angleški poslanik ukrenil, da je list opustil to taktiko.

Avtomatični podkopi.

Kakor trdi japonski vojni ataše v Londonu, so se Japonci pred Port Arturjem poslužili avtomatičnih podkopov, katere je iznašel kapitan Ode. Natančnosti o njihovi sestavi še niso znane, dasiravno so se rabili že tudi v prejšnjih vojskah. Japonci so gotovo natančno opazovali, kako vozijo ruske ladje iz pristanišča ter na tej poti položili podkope.

O vojski na suhem

se je izjavil pruski vojaški strokovnjak sledeče: Ko se bode začela vojska med Japonci in Rusi na suhem, ni izključeno, da bode začetkom čuti o japonskih uspehih na suhem. Toda ti prvi uspehi ne bodo prav nič vplivali na prave odločilne spopade. Ruska armada je namreč neka posebnost. V prvi vrsti pridejo v poštev kozaki in že zgolj s temi imajo sedaj in bodo imeli opraviti še nekaj časa Japonci. Kozaki imajo namreč nalogo kriti razprostranje ruske armade in pa vršiti pri sovražniku poizvedbe. Kozake »premagati« ni težko. Kozaki, ki se odlikujejo po svoji lakavosti, se radi umaknejo, kadar dovrše svoje poizvedbe. Tudi ne napadajo, če ni potreba, v zaprtih četah sovražnika. Toda če sovražnik misli, da jih je s tem, da so se umaknili, že premagal, se moti. Hitro, kakor bi mignil, se zopet zberejo v male in večje čete in živahno streljajo na konjih med sovražnika, ki meni, da je že zmagal. Med streljanjem se pa že obkrižu sovražne konjenice bližajo mali oddelki kozakov in poskušajo priti sovražni konjenici za hrbet; pred sovražnikom je pa vedja četa kozakov, katero hoče uničiti sovražnik. Ko naredi sovražnik na to četo naskok, tudi kozaki navidezno naskočijo sovražnika. Tudi čete na krilih store isto. Toda, ko se na-

sprotni četi približata na 300 do 400 metrov, se kozaki obrnejo in razprše in sovražnik zadene v zrak. Ta manever ponavljajo kozaki toliko časa, da se sovražnik utruji. Potem šele napadejo kozaki sovražnika s golim orožjem, nakar sledi odločitev. Sedanjim kozakom se de na konjeništvu, nekaj topničarjev in tudi nekoliko bataljonov pešcev. Vsak kozak je izurjen tudi kot pešec in ima moderno puško. Glavno kozakovo orožje je pa sablja in sulica. Ostrog kozaki nimajo. Rabijo le knuto.

Rusi so odbili japonski napad.

Ruska telegr. agentura poroča iz Mukdena: 26. t. m. je hotela prekoračiti vedja japonska četa reko Jalu severno nad Vidžu. Japonci so zgradili most, ki so ga pa Rusi razstrelili. Japonci so na to prekoračili reko južno nad Vidžo na pontonih. Del japonske pehote je napadel ruske pozicije. Rusi so pa pehoto tako hitro napodili v beg, da japonsko topničarstvo, ki je spremljalo svojo pehoto, ni niti moglo poseči v akcijo.

Preskrbovanje ruske armade na bojišču

Ruska vojna uprava je določila: V vojski naj se čete žive večinoma od dežele ter se naj sami sebe preskrbujejo deloma z nakupovanjem, deloma z rekvizicijo. Kjer to ni mogoče, preskrbuje čete tren, ki jim devažka živila iz skladišč. Vsak vojak dobi na dan 123 kg. kruha, ali 716 gm. suhorja, 409 gm. mesa ali 307 gm. konzerv, 102 gm. pšena in pripravljane potrebščine: sol, sočivje, mast, moko, poper; končno še čajja in toliko sladkorja, da si vsak vojak lahko dvakrat na dan skuha čajja. Vendar te določbe niso stalne ter jih lahko poveljnik izpremeni. Vsak vojni kor pehote je preskrbljen z živili za 12 dni, konjenica pa za 8 dni.

Pri ruski armadi so vse premične zaloge živil sledeče razdeljene: a) V telečnjak, oziroma na sedlu: 3 porcije suhorja, sol, čaj, sladkor, sočivje in ena porcija mesnih konzerv; b) Pri polkovnem trenu: 2 porcije suhorja, čajja, soli, sladkorja in pšena; c) Pri divizijskem trenu: štiridnevna zalogla suhorja, soli, čajja, sladkorja, pšena in dvodnevna zalogla mesnih konzerv; d) Pri kor-pnem trenu: tridnevna zalogla suhorja, soli, čajja, sladkorja, pšena in sočivnih konzerv. Konji dobivajo v vojski vsak dan 56 kg. ovsa in 6 kg. sena.

Mesto Liaojang.

kjer ima vrhovni ruski poveljnik Kuro-patkin svoj glavni stan, je po trditvi Kitajcev staro že 2000 let. Zidaj šteje poleti do 80.000 prebivalcev, po zimi jih pa mnogo odpotuje. Danes je Liaojang lepo mesto, ki trguje z deželnimi pridelki mandžurakimi. Trgovci so večinoma kitajskega pokolenja, ki so pa že pozabili svoj rodni jezik. Mesto obdajajo štirje stari zidovi, ki imajo šest vrat. Liaojang utegne imeti, kakor glavno trgovsko mesto v Mandžuriji, lepo prihodnost.

Razna poročila.

London, 27. aprila. Vse vesti o angleškem posredovanju med Rusijo in Japonom so popolnoma izmišljene.

London, 27. aprila. Neki ruski agent je našel tukaj kakih 20 parnikov za prevoz 70.000 ton premoga v Port Artur in Vladivostok.

Pariz, 27. aprila. Tukajšnji kitajski poslanik je izjavil, da bi podkralj iz Pečila dal usmrtiti generala Ma, ako bi ta prekršil nevtraliteto.

Petrograd, 27. aprila. Zdravstveno stanje velikega kneza Cirila vzbuja strah. Muči ga huda mrzlica; bati se je resne bolezni.

Petrograd, 27. aprila. Na brzjavno vprašanje o napadu na generala Kuro-patkina se je odgovorilo, da se ta tudi sedaj v Port Arturju, vendar pa ni ničesar znanega o kakem atentatu.

Petrograd, 27. aprila. Navdušenje za velikega kneza Cirila je velikansko, odkar je javnost zvedela, da je pri potopu »Petro-pavlovska« zaklical mornarjem, ki so s čolnom hiteli na pomoč, naj prej rešijo one, ki so slabejši nego on in ki so že dalje časa v vodi.

Štajerske novice.

Brez sredstev okolu zemlje. Dne 26. aprila t. l. so imeli v Mariboru priliko, občudovati redkega gosta, pariškega časnikarja Alberta Saisrela. Stavil je v Parizu z nekimi športnim društvom, da bode v štirih letih brez denarnih sredstev peš prišel okolu zemlje. S svojim prijateljem Biquetom je nastopil potovanje dne 30. avgusta l. 1900. Toda tovariša so ma ubili pred dvema letoma v Srbiji razbojniki. Saisrel prehodi vsak dan 35 do 40 km. in je prepotoval dose-daj peš že vse dele sveta, izvzemši Ameriko in Avstralijo. Ker pa bode doba, ki si jo je stavil, v štirih mesecih potekla, je nemo-goče, da bi stavo 25.000 frankov dobil. Zato se drzni potnik vrne po najkrajši poti nazaj v Pariz. Saisrel je porabil že 115 skor-njev in deset oblek. V večjih mestih ima

Saisrel, ki zna šest jezikov, predavanja. Dne 27. aprila je došel v Gradec.

Umrl je v Velenju komornik in generalni major Artur grof Mennsdorf-Ponilly v 87. letu svoje dobe. Truplo bodo prepeljali na Češko. — V Mariboru je umrl posestnik Fr. Gruber.

Upokojen je na lastno prošnjo deželni mačanski učitelj g. Martin Novak v Celju.

Okraj vranski bode imel 2. majnika lepo slovesnost v Letušu, kjer bode novi, že 65 metrov široko Savinjo z betonom zidani most, blagoslovljen, in sicer ob 10. uri zjutraj. Most ima dva podstava. Delo je vredno, da se ogleda.

V pokoj stopi veleč. gospod župnik Jakob Bohinc v Mariboru ter se naseli v prijaznih Braslovčah; provizor je postal č. g. vikar Franc Simončič.

Poskušen samomor v porotni dvorani. Iz Ljubnega poročajo: Vrtar tukajnjega okrošnega sodišča, Ignacij Schadensteiner, je bil dne 27. t. mes. ozmerjan, ker je premalo pazil na kaznjence. Ko so mu odvzeli celo ključ, šel je v porotno dvorano ter se obesil. Slučajno je došel v dvorano pomožni paznik Jernej Sifko ter zabil na vrvi visečega. Prerezal je vrv ter tovariša tako rešil. Takoj na to je hotel vrtar iti pod streho, da bi si tam končal življenje, kar se mu pa tudi ni posrečilo. Zapazili so ga ter ga odpeljali na njegovo stanovanje.

Pred celjske porotnike pridejo: Dne 2. maja Franc Hladnik radi poizkušene umora svoje žene; dne 3. maja Jožef Princ radi goljufije; dne 4. maja Maks Košer uboj; dne 5. maja Henrik Kovač tatvina; dne 6. maja Aleksij Arnež težka telesna poškodba in Anton Ekar tiskovna pravda.

Iz Koxjega se poroča, da je stopil v pokoj častni kanonik in dekan č. g. Iv. E. Bosina.

Umrla je učiteljska kandidatinja gdđ. Ivica Leskošek v 20. letu svoje dobe.

Aretirana babica. Aretirali so babico Ivano Dvorsak vdovljeno Mar-var, iz Maribora. Dolže jo kaznivih dejanj pri razpih ženskah.

Šolske vesti. Daželni šolski svet je sklenil, razširiti petrazrednico v Soštanju v šestrazrednico in dvorazrednico v St. Jerneju v trirazrednico. — Za ravnatelja na deški meščanski šoli v Mariboru je imenovan definitivni meščanski učitelj istotam, Viktor Filipček. — Za učitelja v Lagenu je imenovan provizorični učitelj v Novi cerkvi, Mihael Slemenšek, na šoli v Tepinih provizorični učitelj Jožef Gosak istotam. — Za učiteljico na utrakvistični šoli v Brežicah je imenovana učiteljica iz Artič, gdđ. Olga Mazi, za učiteljico pri Sv. Martinu pri Gornjem Gradu je imenovana provizorična učiteljica istotam, gdđ. Kristina Volc. — Vpokojena sta. in sicer stalno, nadučitelj Luka Kožuh pri Sv. Martinu na Paki, in začasno Adolf Lambercher.

Primorske novice.

Tržaško pristanišče. Ministerialna konferenca v Trstu je končala svoje posvete. Dosegla je, da je trdka Faccanoni, Galimberti in Piani skrhila rok za izvršitev dela do l. 1908. Dela, ki so določena v zakonu l. 1898., so proračunjena na 16 milijonov K. Doslej so izvršili dela za 5—6 milijonov K. Dela, ki pa morajo še biti izvršena, bodo stala okoli 24 milijonov K. Oddajala se bodo na javni dražbi.

Važno slovensko društvo v Pulju. C. kr. namestništvo za Primorje v Trstu je z odlokom 2. aprila 1904. št. 1133 odobrilo pravila »Slovenskega društva v Pulju«. Ker je namen društva skrb za povzdigo duševne izobrazbe in gospodarskega stanja članov, podpiranje siromanih članov in brezplačno preskrbovanje služb, upati je, da bodo Slovenci živeči v Pulju mnogostevilno pristopili k društvu. — Pripravljalni odbor je sklical prvi občni zbor na nedeljo, 8. maja 1904., ob 2. uri pop. v prostore hotela »Stadt Pola«.

Občinske volitve v Trstu. Iz Trsta poročajo: Državno namestništvo je potrdilo od mestnega magistrata mu predloženi predlog, naj se volivne predpriprave iznova prično. Volilne liste bodo zopet šest tednov javno razpoložene in določena bo doba dveh tednov za pritožbe. S tem razglasom se je omogočilo, nastopiti proti od namestništva izpremenjenim volivnim listam. Včeraj zvečer se je vršil shod volilnega odbora društva »Patria«.

Morilec svojega očeta — opro-ščen. Kasacijsko sodišče je odbilo pritožbo državnega pravdnika proti oprostitvi nekega Leonardelija iz puljske okolice. Isti je namreč svojega zapravljevega očeta, ki je hotel podariti celo svoje posestvo svoji priležnici, s škarnji zaklal. Porotniki so izrekli, da je bil v silobranu ter so ga oprostili.

Srce na desni strani. Iz Krmina poročajo, da se je predstavil tam naborni komisiji Ivan Srebrnič iz Medane, pri kate-

rem je konstatiral zdravnik, da ima srce na desni strani.

Vojaki — ponarejevalci denarja. Iz Pulja poročajo: Po mestu so krožili že dalj časa slabo ponarejeni goldinarji. — Policija je dognala, da jih ponarejata že preje radi tega kaznovana vojska 5 stotnije 87. pešpolka Ivan Primar in Ignacij Iskra. Ko so ju prijeli, eta to tudi priznala. Vendar pa policija išče še nadaljnih sokrivcev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. aprila.

Stavka na Gorenjskem. Jesenice, 27. aprila: Današnji dan miren. Delavci na Savi so bili pri Luckmannu, ki je rekel, da se nobenega na svetu ne boji. Ljudstvo, ki je v ponedeljek manifestiralo po Jesenicah, je nagnal s »pustnimi šemami«. Rekel je tudi, da je naročil bataljon vojakov. Za jutri, v četrtek, je naznanjen javen društven shod na Savi. Ljudstvo in delavci navdušeni. Nikdo ne bo šel preje delat, dokler se delavcem na Javornik ne ugodí. Tudi so delavci zahtevali za tiste delavce, ki imajo manj plače, kakor 8 krone, plačo treh kron. Zahtevajo tudi, da se delavkam ugodí in jih več ne pretepava, zmerja in posiljuje. Tudi drugod se namerava štrajkati, če Luckmann zahtevam ne ugodí. Sedaj stavka 1700 delavcev in delavk. Vsi se smejejo »Leibjournalu« gospoda Luckmanna, »Slovenskemu Narodu« in »Deutsche Stimmen«. — Kakor čujemo, na Mojstrani doslej še delajo, a tudi ondi zelo vre. Celu mej delavci pri zgradbi železnice se kaže ogorčenje nad Luckmannovim postopanjem.

»Tagespost« in stavka na Savi. Nemški organ kranjske liberalne zveze, graška »Tagespost«, je prinesla zopet notico, ki kaže, kako si mislijo ti gospodje gospodarstvo v kranjski deželi. Pritožuje se, da »nevedne mase hujskamo zoper avtoriteto in postav«. Mi pred vsem svetujemo, naj prijatelji Luckmanovi ne zmerjajo delavcev z »nevedno maso«. Potem vprašujemo, kako morejo pisati ti liberalci, da se hujska »proti avtoriteti in postavi?« Ako poštna delavka, s katero se postopa skrajno frivolno, mirno zapusti delo, ker ne more takega ravnanja prenašati, ali je to hujskanje proti avtoriteti in postavi? Ali je hujskanje proti avtoriteti in postavi, ako se delavke ne puste posiljevati? O tem bomo že še govorili! Ravno nasproti: Ta stavka ima namen, da se uvede avtoriteta in postava v tovarno! — O stavki pa naravnost laže, da se je začela s »silovitimi izgrede«. Silovitosti ni bilo na strani delavcev nobene — opozarjamo na današnje delavsko izjavo — siloviti so bili čisto drugi ljudje. Le vprašajte delavke, kdo je bil silovit! Ako se »Tagespost« ne sramuje, da tako zagovarja slabo stvar, naj se nikdar več ne pritožuje, da njenim pristašem krivico delamo!

Luckmann dobiva pomoč. Izvanredne odredbe so se ukrenile, da je nekako obsedno stanje na Savi in Jesenicah. Ob 8. uri zvečer morajo biti vse gostilne zaprte. Zaradi Luckmannove trdovratnosti morajo imeti škodo še gostilničarji. Trdovraten pa je ta Luckmann; 12 dni stavkajo vsi delavci na Javorniku, 2 dni na Savi, a Luckmann se drži še vedno svojega gesla: »Raje umreti, ko odnehati«. Izstradati hoče delavce; 45 orožnikov je danes došlo na Savo. Delavci so popolnoma mirni, nobenega povoda še niso dali orožnikom nastopiti zoper nje. A Luckmann se boji, gnje v zoper njega raste, boji se, da slednjič delavce le zapusti potrpežljivost, zato toliko — orožnikov. No, delavci so dosedaj pokazali, da niso živine, in ravno ta mirna odločnost, kijo vsikažejo, govori zanje, da stavkajo res iz prepričanja za pravično stvar. Tako mirnih in potrpežljivih delavcev ne bo Luckmann nikoli več imel, in ta trdovratnost bo drago stala njega in njegove privržence. Čudimo se le vladi, kako Luckmannu streže.

Luckmannu se sanja o anarhistih. Jesenice, 28. aprila: Luckmann pravi, da je dobil štiri anonimna grozilna

pisma; na enem tri rdeče križe, ki mu na-
povedujejo smrt. Ko so delavci to izvedeli,
protestirali so odločno, da bi se koga izmed
njih dolžilo, da je pisal tako pismo, in izja-
vili so, da nobenega ni pisal kak delavec z
Javornika ali Save. Kaj pa, ko bi si bil
Luckmann dal naročiti taka pisma, da bi
mogel s pretom kazati na delavce in dobiti
od vlade vojakov in orožnikov na pomoč?
Kaj? »Le umorite me,« je dejal, »jaz imam
mirno vest; imam na razpolago vojake, ki
me bodo varovali.«

Na Jesenice niso došli vojaki doma-
čega pešpolka; bilo je pač pripravljenih za
to večeraj 100 mož, a se je takoj več-
eraj popoldne ukaz za odhod
razveljavil.

— **Nemški shod.** Nemci in nemški-
tarji so v nedeljo priredili shod pri Sv. Mar-
tiju poleg Velikoveca. Govorila sta državni
poslanec Anton Čire in dež. poslanec Met-
nitz, ki je zabavljajal proti naporu dr. Brejca,
pridobiti slovenščini enakopravnost pri so-
diščih.

— **Vozni red na državni želez-
nici.** Z 2. junijem bodeta na progi Ljub-
ljana-Trbiž dva nova vlaka in sicer samo
od nedeljah in praznikov. Prvi bo odšel z
južnega kolodvora v Ljubljani ob 5. uri
5 minut zjutraj, drugi (Ljubljana Podnart)
ob 12. uri 10 minut popoldne. Vlaka se
vrneta v Ljubljano ob 10. uri 40 min. zve-
čer, oziroma ob 8 uri 30 minut zvečer.
Vozni red ostalih vlakov varira samo za par
minut. — Na Dolenjsko bo od 2. junija do
18. septembra vozil ob nedeljah in prazni-
kih nov vlak in sicer na progi Ljubljana-
Grosuplje. Odšel bo iz Ljubljane ob 2 uri
10 minut popoldne in došel v Grosuplje
ob 3. uri 3 min. popoldne, povratek bo iz
Grosuplja ob 8. uri 30 min. zvečer, dohod
v Ljubljano pa ob 9. uri 22 min. — Na
kamniški progi se izvrši izprememba,
da vlak, ki pride sedaj v Ljubljano ob
11. uri 6 minut popoldne, bo prišel že ob
10. uri 59 minut.

— **Aljažev dom v Vratih** je odzu-
naj dodelan; znotranja dela se prične konec
maja, ko skopni sneg. Tudi za opravo je še
treba poskrbeti. Posteljnjaki v damskem od-
delku in v posebnih sobah bodo železni in
so že nabavljeni, istotako je naročeno že
drugo pohištvo. Postalno opravo in potreb-
ščine za gostilno in kuhinjo pa bo odbor
poskrbel s prostovoljnimi doneski narodnega
občinstva. Spomnimo se požrtvovalnosti če-
ških dam, ki so vso notranjo opravo češke
koče na Ravnem nabrale in darovale po-
družnici!

— **Sestanek sodal. Ss. C. za ljub-
ljansko dekanijo** bode prihodnji četrtek,
dne 5. maja.

— **Nevarna šala.** 24. t. m. si je
kmetič Vinko Pintar iz Lipovice dovolil
smrtnonevarno šalo. Med postajama Ortenek
in Ribnica postavil se je nasproti prihaja-
jočemu osebnemu vlaku. Strojevodja je Pin-
tarja zagledal še pravočasno in ustavil vlak.
Pintarja so naznanili pristojni oblasti.

— **Drzen skok.** Delavec Iv. Strajhar
je skočil na vlak v Lescach, ko se je ta že
začel voziti. Toda spodletela mu je stopinja,
in ker ni izpuštil držala, ga je vlekel vlak
kakih 20 korakov daleč. Vlak so morali
ustaviti. Drzni fant ni bil poškodovan. Toda
njegova drznost zanj ne bo brez posledic,
ker je naznanjen sodišču.

— **Pismonoše — razširjalci nalez-
ljivih bolezni.** Budimpeštanski postoi in
brzojavni ravnatelj je na prošnjo mestne
oblasti določil, naj se napravijo v vsaki hiši
veži skrinjice, iz katerih bi morala potem
stranke same jemati pisma. Mislili so, da pi-
smonoše, ako hodijo po stanovanjih, razna-
šajo razne nalezljive bolezni, ker pridejo v
dotik z različnimi ljudmi. Na ta način pa bi
bilo mogoče preprečiti to nevarnost, ker bi
pismonoše ne prišli nič v dotik s posamez-
nimi rodovinami. Ta naredba bo gotovo zelo
ugajala pismonošem, ker jim ne bo treba
letati po stopnjicah v razna nadstropja.

— **Kamniški vlak štrajkal.** Kam-
niški vlak je včeraj z največjo težavo pri-
peljal do Trzina. Tam je imel samodejno čet-
turo, potem se je vlekel do Mengša, kjer je
omagal.

— **Vipavskim rodoljubkinjam in
rodoljubom!** Zakraljevala je zopet mlada
Vesna, napočila doba pomlajenja, pa tudi
vstajnega dela. Ponosno zro naši gorski ve-
likani na cvetočo svojo varovanko, lepo Vi-
pavsko dolino, a ne zavidajo je, če tudi se
sami z oživel svojo floro ne morejo pona-
šati, vsaj mej tem, ko po njih rebrovju
cvetke vznikajo, dišijo njih skalnate sklade
ob stezah in potih prva znamenja
naše podružnice slovenskega
planinskega društva. Delo smo
zaprli. Skromen začetek, ker skromne so
doslej naše moči, piščilo številno članov. Ro-
doljubkinje, rodoljubi, uverjeni bodite, da ne
bi trkali na vašo narodno zavest, da je naša
naloga le zabavnega, športnega značaja, ako
bi obstojala le v tem, da delamo pristopne

naše gorske krasote, vabimo na nje tujce,
ne, ona je tudi eminentno narod-
nega pomena. — Z žalostjo opazimo,
kako naši narodni nasprotniki segajo, uvi-
devši, da so za lahketno potujčenje minuli
čas, po nečestnem sredstvu pačenja pristno
slovenskih imen naših gora. Sveta naša dolž-
nost je, da zavržemo prekrščenje teh sto-
letnih, nemih priči žalostne zgodovine slov-
naroda. Oširna, nič manj idealna je naša
naloga, zahteva mnogo vstrajnih narodnih
delavcev, obilo sredstev. Važnost naše po-
družnice spoznali so v polni meri Goričani,
pridno se oglašajo, in mi upamo, da se njih
števílo še pomnoži. Zatorej čast jim! Kraj-
ska stran Vipavske toline ne more se po-
našati — izvzemši Šturje — doleži niti z
jednim članom. Še tudi spada v podružnični
delokrog Vipavski sodni okraj. Na noge to-
re! Naša podružnica je najzadnejša postoj-
anka sloven. planinskega društva, zato tudi
najbolj izpostavljena. V njeni okrilje torej
vsi, da postane vredna družica ostalih po-
družnic. Pokažimo, da lepih naših gora ne
gledamo radi le v podnožju, temveč sledimo
veseli klicu: Na planino, na planino! Savna
županstva in šolskega vodstva prosimo ugodno,
da blagovoli prva potom oklicov, slednja v
šoli opozoriti občinstvo in mladino na važ-
nost znamenj in napisov ter poskrbijo pred
vsakojakim poškodovanjem. Odbor »Po-
družnice slovenskega planin-
skega društva za ajdovski in
vipavski okraj« s sedežem v
Ajdovščini.

— **Podružnica „Slovenskega pla-
ninskega društva za ajdovski in vi-
pavski okraj“** nam javlja: Novo zazna-
movana pota „Slov. planinskega društva“ so:
Ajdovščina (Slokarji) - Dol (modra barva);
Slokarji (tez Otavice) Dol (modra barva);
Šturje - Izvir in slap Hubelj (rudeča barva);
Šturje (mimo izvira Hubelja) Orlca (rudeča
barva); Ajdovščina (Kamni) Kucelj 1239 m.,
(bela-rudeča barva); Dol Naravna ledenica,
(modri krog); Dol-Goljaki, 1489 m., (le do
meje erarskega gozda) (modra - bela - modra
barva).

— **Zapisnik udov družbe trez-
nosti** je dotiskan in se dobiva v upravni-
štvu Katol. tiskarne pola po 4 v.

— **„Red Star Line“.** Brzoparnik
»Finland«, kojega zastopnik je gospod Karol
Rebek v Ljubljani, je v 7½ dneva iz
Antverpena v New York srečno dospel.

— **Splošna stavka delavcev** je v
Mitrovici na Hrvaškem. Število stavkajočih
znaša 2000.

— **Umrli** je v Oseku ugledni meščan
g. I. N. Hermann.

— **„Šarmanten Landesarchiv“** se
po pravici sme imenovati študentski. Celih 6,
reci šest kron, je plačal za 2 znameniti star-
listini vdovi konserv. Črnologarja. Ko bi ve-
deli, da ste tako ubogi, bi se vam vsaj ne-
kaj spregledalo. Smo pa Kranjci že bolj šar-
mantni.

— **Uboj.** Na sv. Marka zvečer je Janez
Pfajfar (po domače Lukcov) iz Lajš, fare
selške, zadal Juriju Barniku (Skandrov iz
Sevlj) smrtno-nevarno rano na glavo. Jurij
Barnik je vled tega drugi dan zjutraj ob
9. uri umrl. Vzrok zopet žganje pitja!

Ljubljanske novice.

Slovenski pisatelj Fr. Meško se je da-
nes na povratku iz Črne Gore mudil v Ljub-
ljani. Prisel je, kakor čujemo, v domovino
popolnoma zdrav.

Del nadomestnih rezervnikov ki pridejo
9. maja k vojaškim vajam, odide letos v
Celovec k polku in sicer vsi oni, ki spa-
dajo k 2., 3. in 4. nadomestni stotniji. Do-
slej sibile te vaje vedno le v Ljubljani.

Na Jesenice se je odpeljalo 60 orož-
nikov.

Taktičke vaje. Podmaršal pl. Chavanne
in poveljni 28. pehotne divizije podal se
je 26. t. m. s štabnimi častniki na taktičke
vaje na Notranjsko. Med častniki je tudi
nadvojvoda Josip Ferdinand.

V Ameriko. Včeraj se je odpeljalo v
Ameriko 15 oseb.

Izgubljeno. Na poti od Zidarskih ulic
do sv. Petra ceste izgubil je včeraj neki
vojak 24 kron.

Zanimiv članek o Ljubljani je priobčil
č. g. Janko Mlakar v 5. letošnji šte-
vilki Dillingerjevega »Reise-
führera«.

Umrli je v Ljubljani g. Tomaž Košir
v 94. letu svoje dobe. Bil je znan strokov-
njak v poljedelskih zadevah.

Cirkus Guillaume včeraj ni mogel pri-
četi s predstavami, ker ni mogel radi de-
ževnega vremena dograditi šotora. Danes
zvečer bo prva predstava.

Umrli v Ljubljani. Dne 24. aprila Vikto-
rija Knez, delavčeva hči, 6 mes. stara, Te-
sarske ulice 3, Ecolampsa infantum. — Dne
25. aprila Cecilija Vormšek, šivilja, 22 let
stara, Bohoričeve ulice 10, jetika. — Dne
26. aprila Marija Gorjanc, 81 let stara, Kri-
ževniške ulice 7, Apoplexia cerebri. — V
deželni bolnišnici: Dne 22. apr. Josip Rozman, posestnikov sin, 8 dni star,
življenske slabosti; Andrej Rihar, hlapec,

50 let, jetika. — Dne 23. aprila Ivan S. freer,
gruntar, 52 let star, Ilens, Paralysis cordis.
— Dne 24. aprila Josip Stender, hlapec,
18 let star, Tuberculosis pulmonum et peri-
tonitis. — V hiralnici: Dne 24. aprila
Uršula Faja, delavka, 83 let stara, Caries et
Tuberculi. pulm.

Pohvala. »Tagespost« hvali soc. dem.
pevsko društvo »Naprej«, da poje samo
nemške zборе, kar se je pri zadnji veselici
tudi zgodilo.

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Letina v Ameriki. Statistični
biro ameriške vlade objavlja stanje ozimne
pšenice iz poročila je razvidno, da je stanje
pšenice izdatno boljše, nego je bilo v tem
času lanskega leta. — Mejni stražnik
ga je ustrelil. Iz Katovic se poroča:
Ker je hotel delavec Vošnjak brez potnega
lista prekoraditi pri Myslovicah mejo ter je
bil že na polovici mejne reke, ga je ruska
mejna straža s trikratnim strelom usmrtila.
— Roparski umor. V Velikem Va-
radinu se je izvršil 25. t. m. grozovit ro-
parski umor. Vdovo Szabo, ki je imela neko
slovito restavracijo, sta napadla železniški
praktikant Aleksander Sinta in slikar Stefan
Sinta, in jo na grozovit način umorila ter ji
pokradla vse dragocenosti in veliko svoto
denarja. — Umor in samomor. Iz
Berolina se poroča, da je soproga pokrivalca
streh Beskova ubila s sekuro svojega moža
ter se nato obesila. Vzrok temu činu je
pomanjkanje. — Blaznež napadel
zdravnika. Iz Strassburga se poroča,
da je napadel blaznež Ucemer ravnatelja
blaznice Stefansfeld, zdravniškega svetnika
dr. Vosterja ter ga smrtnonevarno ranil. —
Dedščina 1.800.000 dolarjev
je odklonil dr. Harroun v Dan-
veru. To premoženje mu je volil rajni stric.
Toda Harroun je prepustil to premoženje
svoji sestri, češ, da zasluži zase brez tega
premoženja dovolj. — Statistiko k
ščanskim Macedoncem v morata se
staviti po naročilu svojih vlad avstr.-ogrski
in ruski konzul. Statistika bo obsegala šte-
vilo krščanskih prebivalcev v vseh treh ma-
cedonskih okrajih. — Nesreča v rud-
niku. Iz Johannesburga se po-
roča: 25. t. m. zvečer se je utrgala pri neki
košari za vzdigovanje delavcev iz rova vrv
in ta je padla z vsemi delavci nazaj v glo-
bočino, kjer so se vsi pobili. Pogreša se 43
delavcev. — Požar v Csaszartöl-
tesu na Ogrskem je 26. t. m. uničil
56 hiš. Škoda je 200 000 K. — Veliko
goljufijo z menjicami je puzro-
čil veleindustrijec in trg. svetnik Riebert ml.
na Nemškem. Neopravičeno je spravil v
kupčijski promet menjice v vrednosti
devet milijonov mark in po-
begnil. Čuje se, da hoče njegov oče pokriti
vso puzročeno škodo. Nesrečne špekulacije
so puzročile, da je Riebert postal goljuf.

Najnovejša poročila s Hrvaškega.

Zagreb, 28. aprila. Regnikolarna
pogajanja so pretrgana. A od oficijozne strani
se poroča, da se v kratkem obnovi. Upanje
je, da se Madjari slednjič premislijo in
vprejmejo zahteve hrvaškega regnikolar-
nega odbora, ker bi bilo sicer pričakovati,
da ban grof Pejačević odstopi,
ravnotako sekijski šef dr. Samanović.
Včeraj je že krožila vest, da je ban od-
stopil; prezidijalni šef Varda pa je to
govorico označil za neutemeljeno.

Zagreb, 28. aprila. Urednik škofij-
skega lista »Katolički list«, Korenić, je
menda zato izstopil iz službe, ker se z ozi-
rom na »Obzor« ne strinja z ustanovitvijo
nove katoliške stranke. Imenovanje svoje-
časnega rektorja rimskega Jeronimskega za-
voda, dr. Pazmana, glavnim urednikom
je velike koristi za katoliško stvar na Hr-
vaškem.

Zagreb, 28. aprila. Stanje dr. Bresz-
tyenskega, ki ima srčne bolesi, se od
dne do dne boljša. Papež mu je poslal
apostolski blagoslov. — Zdaj je trdno dolo-
čeno vkljub vsem dementim, da bo dr. Ha-
rambašić glavni urednik in sotrudnik
novega katoliškega dnevnika,
ki začne izhajati s 1. majem. Odgovorno
uredništvo prevzame L. Tomšić.

Zagreb, 28. aprila. Stol sedmorice
je zavrnil ničnostno pritožbo urednika »Ob-
zor« Josipa Pasarića in Stjepana Radića,
ki sta bila obsojena na 4, oziroma 2 me-
seca ječe, a je kazen znižal Pasariću na
1 mesec, Radiću pa na 14 dni zapore.

Zagreb, 28. aprila. Tukajšnje pro-
metno ravnateljstvo je vse stalno nastav-
ljene uradnike državne železnice zopet spre-
jelo v službo. Delavcem in nižjemu osebju,
zlasti Hrvatim, je večidel vstop zabranila,
tako da s svojimi družinami brez kruha.
— Iz Mitrovice se poroča, da se dan na dan
zapirajo udeležniki generalnega štrajka; vkljub
temu napreduje socialistična agitacija.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 28. aprila. Armada Kuro-
patkina, ki je bila doslej določena na 400.000
mož, se bo pomnožila na 500.000. Japonci
bodo poleg dosedanjih 200.000 mož pokli-
cali v orožje še eno armado 100.000 do
120.000 mož. Ker jih hoče Kuropatkin za-
dušiti s premočjo, zahteva pol milijona
vojakov.

Dunaj, 28. aprila. Ruski gener. kon-
sul na Dunaju je naznanil ruskim rezervi-
stom, da so poklicani pod orožje oni, ki
spadajo k črnomoškemu in baltičskemu bro-
dovju.

Petrograd, 28. aprila. Iz Port Arturja
so včeraj poročali, da je bilo v okrožju trd-
njave vse mirno.

Petrograd, 28. aprila. Skrydlov je od-
potoval včeraj na bojišče. Ljudstvo ga je na-
vdušeno pozdravljalo. — Sal bo čez Sava-
stopni.

Sanghaj, 28. aprila. Križarica »Haiti-
esi« je izgubljena. Amerikanska križarica
»New Orleans« se je zastopj trudila, da
jo reši.

Dunaj, 28. aprila. (Kor. urad.) Gra-
jalni odsek je sklenil izreči poslancu Stein-
wenderju radi njegove psovke proti posl.
Chocu grajo. V današnji seji državnega
zboru se je vršilo dobesečno čitanje došlih
vlog.

Dunaj, 28. aprila. V zbornici so piskali
in ropotali češki radikalci. Predsednik je
konstatiral, da je glasovalo 100 poslancev.
Češki radikalci so vpili, da jih ni sto. Pred-
sednik je na to rekel, da je glasovalo 99 po-
slancev. S predsednikom jih je torej 100. —
Nov ropot in žvižganje.

Dunaj, 28. aprila. Nemška ljudska
stranka je imela danes sejo. Načelnik dr.
Derschatta je poročal o poljskem posre-
dovanju. Sklenili so, da so češke za-
hteve nesprejemljive. Čehi so
bili pripravljeni, obstrukcijo opustiti, ako
vlada obljubi, da se bo glede notranjega
uradnega jezika strogo držala postave in če
zagotovi češko univerzo na Moravskem brez
določitve kraja in časa. Položaj se je torej
zopet poslabšal.

Dunaj, 28. aprila. Mladočeški klub je
prejel zahvalo ljubljanskega občinskega sveta
za to, da se poteguje za slovensko uni-
verzo.

Budimpešta, 28. aprila. Strajk voz-
nikov še vedno traja, četudi jim policija
dela razne sitnosti.

Budimpešta, 28. aprila. Sodni senat
je na prošnjo, naj se člani bivšega stavku-
jočega odbora železničarjev, ki so v preis-
kovalnem zaporu puste na svobodo, zaklju-
čil, da se imajo aretiranci še nekaj časa pri-
držati v zaporu.

Budimpešta, 28. aprila. V Vadkertu
je nekdo ustrelil prostovoljca 44 pešpolka
Kolomana Keskesa, ko je stal na straži in
ga oropal.

Budimpešta, 28. aprila. Tu se prič-
kuje, da izbruhne v kratkem še ena velika
stavka. Delavci pri zgradbi železnice na ga-
liški meji so zagrozili, da s 1. majem sto-
pijo v stavko, ako se jim ne zboljšajo plače.
Stavkalo bi na galiskem 8000, na Ogrskem
pa 7000 ljudi. Delavci groze s silo in bodo
tudi poškodovali železniške naprave. Ker
imajo mnogo dinamita, se je bati atentatov.
Vlada pošlje vojaštvo tje.

Varšava, 28. aprila. Dva tajna policista
agenta, ki sta hotela vstopiti v neko hišo, sta
bila umorjena.

Izjava.

Delavci na Javorniku od-
ločno protestiramo proti »Slov. Narodu« in
»Deutsche Stimmen«, ki pravita, da smo v
tovarni napravili škodo. Delavci so vse
podelali, kar je bilo vročega
železa, če pa je gospod mojster še en-
krat vložil v peč, nismo mi odgo-
vorni, ker smo že preje izjavili,
da več, kar je sedaj v peči, ne
bomo izgotovili. Torej, če je kaj
škoda, nismo delavci krivi, ampak
drugi.

V imenu delavcev:

Odbor stavkajočih na
Javorniku.

Odda se stanovanje

za avgust termin,

obstoječe iz treh velikih in ene male sobe, kuhinje, shrambe za jedi, kleti, drvarnice in podstrešja, v hiši št. 18, Pred škofijo, I. nadstr.

Stanovanje se lahko ogleda; natančnejša pojasnila se dobi dne 3. maja istotam.

711 2-1

Kraškega terana

več hektolitrov, naravne, izborne, sploh vsesrčno garancirane kakovosti

ima naprodaj

ANTON ČERNE, posestnik

749 5-1 v Tomaji, p. Sežana.

Cene po dogovoru. Oddaja se od 56 litrov dalje.

Strojarija

z vsem orodjem in hiša zraven vode pri glavni cesti se zaradi gospodarjeve bolezni dá za več let v najem.

Več se izve pri Matevžu Završniku v Cerknici pri Rakeku.

750 2-1

Organist,

kateri bi opravljal tudi polucerkovniško službo ob delavnikih, zamore takoj službo nastopiti.

Plača 600 K, nekoliko v žitu, drugo v denarjih. Prosto stanovanje in prost pober skuhe.

Postranski zaslužek krojaštvo ali znanje vsaj nekoliko računovodstva.

Župni urad v Hrušici,

Pošta Podgrad, Istra. 752 2-1

Slava Brezmadežni.

Napevi za Marijino družbo.

Zložil in priredil P. Angelik Hribar.

Vsebina: 1. Pozdrav presvitlemu knezoškofu o njegovem prihod. 8 družbenih, 39 Marijinih, dvoje lavretanskih litani z 27 odpevanj; 15 obhajilnih, 1 litanije v čast presv. Svcu Jezusovemu z 10. odpevanji, 1 ob pokroki in 1 na grobu Marijinega otroka. Vsi ti napevi imajo po melodiji in besedilu cerkveno dostojnost in vrednost in smejo se, izvzemši družbenih in zadnjih dveh, pri službi božji prepevati, zlasti pri smarancih in ob urah pri češčenju presv. Rešnjega Telesa.

Založil knezoškofski ordinarijat. — D bi se v knezoškofski pisarni in pri frančiskanah v Ljubljani.

Cena 1 K broširan. — 120 K pol platno, — 160 K elegantno v platnu; po pošti 10 h več 758 3-1

Gostilniška koncesija

s pravico žganjetoča za Ljubljano se odda v najem.

Več se poizve v upravnistvu tege lista.

753 2-1

Krojaškega pomočnika sprejme takoj

Fran Vidmar, krojač v Železnikih.

740 2-2

Primerna birmska darila!

Naznaujati, da imam v zalogi več sto kosov

srebrnih in zlatih ur
kot birmska darila po zelo znižanih cenah.

Imam tudi prav poceni uhane, broške, zapestnice, lorgnon-verižice itd., vse nove oblike.

Imam tudi veliko zalogo

poročnih daril

in sicer: namizno opravo (Besteck) iz kina- ali iz pravega srebra in različne druge okraske.

Savno občinstvo vjudno vabim na ogled in obilni obisk.

Z vsem spoštovanjem se priporočam

Franc Čuden,

trговец in urar v Prešernovih ulicah nasproti frančiškanskega samostana in filijalka na Mestnem trgu nasproti rotovža.

Ceniki franko in gratis tudi po pošti.

265 52-14

Naznanilo.

717 4-4

Dne 29. aprila 1904 vršila se bode na domu gospoda Josipa Strehar v Ljubljani na Tržaški cesti šte. 2 potom prostovoljne sodne dražbe

a) od 9 ure dopoldne naprej **zakupodaja posestva** vlož. št. 46, kat. obč. Kapucinsko predmestje, hiše št. 2 na Tržaški cesti z dvoriščem, hišice na dvorišču, gospodarskega posopja, skladišča, he a, dveh barak in vrta za dobo 10 let od 1. maja 1904 naprej; izklena cena znaša 1400 K. vadij znaša polovico najvišjega ponudka letne zakupnine, vadij in polovico letne zakupnine je takoj plačati;

b) od 2. ure popoldan naprej **razprodaja premičnin**, kakor: hišne oprave, gospodarskega in m sarskega orodja it.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko v pisarni podpisanega c. kr. notarja vpregledajo.

V Ljubljani, d é 22. aprila 1904.

Dr. Karol Schmidinger,
c. kr. notar kot sodni komisar.

POZOR! Amerikanci!!!

All' righth!

35 16

Pri meni 80 fl.

Konkurenca

samo 70 fl.

Zakaj??

Pove: **Karol Rebek**
od c. kr. vlade potrjeni zastopnik „Proge rudeče zvezde“, Ljubljana, Kolodvorske ulice 41.

Proda se dobro upeljana

trgovina zlatnine, srebrnine in ur
v Novem mestu.

Poizve se pri

K. Košak-u,
zlatar v Ljubljani.

757 3-1

746 2-1

Tomaž Košir
zasebnik

Previden s sv. zakramenti za umirajoče, danes dop. ob 12. uri v 94. letu svoje starosti v Gospodu mirno zaspal.

Truplo rajnega se bode v petek popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti, na Poljanski cesti št. 10, na mirodvor pri sv. Kristofu preneslo in tam pokopalo.

V Ljubljani, dne 27. aprila 1904.

Ostali sorodniki.

Pozor! Le „Templjev“- in „Styria-vrelec“ sta zakonito zavarovana kot rogaška kisleca. Vsi drugi proizvodi, ki ne nosijo oznamenila „Templjev-vrelec“ ali „Styria-vrelec“ in ki se varljivo prodajajo kot „Rogaška kisleca“, naj se odklanjajo.

Deželna vreška uprava Rogaška Slatina.

Poštena, sposobna kuharica za župnišče
išče službo. Naslov M. R. Brežice, poste rest., Štajersko. 747 1-1

Sprejme se takoj priden fant
za 691 3

mesarskega vajenca.

Naslov se izve v upravnistvu tega lista.

Pijte Klauerjev „Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-12

Naznanilo.

Podpisani uljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da imam

voz „Breck“
z desetimi sedeži,

zelo pripraven za izlete na deželo itd., valed česar se sl. občinstvu priporočam za mnogo-brojna naročila.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Kušar,
izvošček,
Gospoke ulice št. 4.

Ljubljana, dne 24. aprila 1904.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako krebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„M E R C U R“
I, Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.

134 323